

Sygn. akt I ACz 380/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Gdańsku I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący SSA Dorota Gierczak

Sędziowie : SA Bogusława Sieruga

SO del. Arkadiusz Kuta (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 roku w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...) o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 28 stycznia 2013 roku , sygnatura akt I C (...)

postanawia:

1. uchylić zaskarżone postanowienie w części rozstrzygającej o odrzuceniu zażalenia powoda na postanowienie z dnia 20 lutego 2012 roku (punkt II);
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie .

Sygn. akt IACz 380/13

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa (...)przeciwko Skarbowi Państwa -Wojewodzie (...) o zapłatę Sąd Okręgowy w Gdańsku , postanowieniem z dnia 6 lutego 2012 roku odrzucił pozew . Powód złożył zażalenie , a następnie , zarządzeniem z 18 maja 2012 roku wezwany został do uiszczenia opłaty w kwocie 4.000 zł . Jej wymiar zakwestionował w zażaleniu . Sąd Apelacyjny w Gdańsku zażalenie to oddalił postanowieniem z dnia 26 listopada 2012 roku . Zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2013 roku ponownie wezwano powoda do pokrycia opłaty . W terminie do jej uiszczenia (...) zaskarżył wymiar opłaty .

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku odrzucił zażalenie powoda z 14 stycznia 2013 roku na zarządzenie z 4 stycznia 2013 roku (punkt I) i odrzucił jego zażalenie z dnia 20 lutego 2012 roku na postanowienie z dnia 6 lutego 2012 roku (punkt II).

W uzasadnieniu wyjaśniano , że powód ponownie zakwestionował wysokość opłaty ustalonej od zażalenia na postanowienie z dnia 6 lutego 2012 roku . Tymczasem jego zażalenie na poprzednio wydane zarządzenie , którym opłatę od zażalenia ustalono w tej samej wysokości, zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny , a zatem kwestia wysokości opłaty od zażalenia została już prawomocnie rozstrzygnięta i nie podlega ponownemu badaniu . Nie sposób zatem przyjmować aby skarżącemu przysługiwało ponowne zażalenie na wysokość opłaty , a zatem zażalenie na zarządzenie

z dnia 4 stycznia 2013 roku podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne , na mocy art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Zażalenie powoda na postanowienie z dnia 6 lutego 2012 roku podlegało zaś odrzuceniu jako nieopłacone bowiem bieg terminu do uiszczenia opłaty wyznaczony zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2013 roku nie został przerwany . Zażalenie powoda od tego zarządzenia było przecież niedopuszczalne .

W zażaleniu od postanowienia o odrzuceniu zażaleń (...) przekonywał , że rozstrzygnięcie to służy zablokowaniu merytorycznej oceny jego żądań .

Opisał własne spostrzeżenia odnośnie dotychczasowego przebiegu postępowania . Odnótował, że jego zażalenie na wymiar opłaty sądowej jako „ nienależnej i wygórowanej " zostało przez Sąd Apelacyjny oddalone postanowieniem z 26 listopada 2012 roku , ale następnie wniósł pismo datowane na 18 grudnia 2012 roku , w którym wskazał nową wartość przedmiotu zaskarżenia . Stąd nadal kwestionuje wysokość opłaty określoną na 4.000 zł . Bezpodstawne jest zdaniem skarżącego twierdzenie , że opłata sądowa w kwocie 4.000 zł została już prawomocnie ustalona . Dalej skupia się zaś na zagadnieniu oznaczenia przedmiotu postępowania.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku zważył, co następuje :

Zażalenie (...) okazało się po części zasadne skoro odrzucenie zażalenia od postanowienia z dnia 6 lutego 2012 roku motywowano jego nieopłaceniem , a tymczasem nie rozpoznano dotychczas wniosku skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych . Zażalenie od postanowienia o odrzuceniu zażalenia na zarządzenie z dnia 4 stycznia 2013 roku podlegało zaś oddaleniu , bowiem zażalenie z 14 stycznia 2013 roku było rzeczywiście niedopuszczalne .

Zażalenie (...) skierowane przeciwko odrzuceniu zażalenia na zarządzenie z dnia 4 stycznia 2013 roku zmierza do badania po raz wtóry zagadnienia objętego uprzednio zaskarżonym zarządzeniem o określeniu wymiaru opłaty . W zarządzeniach z dnia 18 maja 2012 roku i z dnia 4 stycznia 2013 roku podaje się wysokość opłaty należnej od zażalenia powoda z dnia 20 lutego 2012 roku na postanowienie z dnia 6 lutego 2012 roku . Na skutek zażalenia (...) zagadnienie wymiaru opłaty było przedmiotem kontroli instancyjnej . Sąd Apelacyjny w Gdańsku , postanowieniem z dnia 26 listopada 2012 roku , zażalenie oddalił wyjaśniając , że opłatę określono prawidłowo , odnosząc jej wysokość do dochodzonej przez powoda kwoty 400.000 zł zadośćuczynienia -podtrzymanej ostatecznie jako przedmiot żądania pozwu . Ponowne wezwanie powoda do uiszczenia opłaty , zawarte w zarządzeniu z dnia 4 stycznia 2013 roku , stało na gruncie prawomocnego rozstrzygnięcia o wymiarze opłaty , otwierając powodowi termin do jej uiszczenia , ale bez uprawnienia do zaskarżenia . Wymienione w art. 394 § 1 pkt uprawnienie do zażalenia na zarządzenie przewodniczącego w sądzie pierwszej instancji , którego przedmiotem jest wymiar opłaty , nie dotyczy bowiem zarządzenia mającego charakter tylko

„ techniczny " , to jest nie określającego wymiaru opłaty , który przecież wcześniej już ustalono . Stąd oddalenie zażalenia od rozstrzygnięcia z punktu I zaskarżonego postanowienia , o czym orzeczono na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Inna rzecz to kwestia utrzymania podstaw dla określenia wysokości żądanej opłaty skoro już po wydaniu zarządzenia z dnia 4 stycznia 2013 roku powód najwyraźniej cofnął w części zażalenie (patrz pismo (...) z 18 grudnia 2012 roku - karta 148 , dołączone do akt 21 stycznia 2013 roku - wymagające jasnego oświadczenia skarżącego co do aktualnie popieranych wniosków zażaleniowych) .

Odnosnie zażalenia (...) na odrzucenie zażalenia od postanowienia z dnia 6 lutego 2012 roku to przypomnieć należy , że w pozwie datowanym na 31 sierpnia 2010 roku (...) zażądał zwolnienia od kosztów sądowych w całości (punkt 22 petitum pozwu - karta 7) . Wraz z pozwem przedstawił także osobny wniosek o zwolnienie od kosztów z tej samej daty , w którym żądanie to rozwinął oraz dołączył oświadczenie o stanie rodzinnym , majątku , dochodach i źródłach utrzymania . Postępowanie wywołane wspomnianym pozwem , wielowątkowym , zawierającym liczne żądania , prowadzono pod sygnaturą I C (...) i w sprawie tej postanowieniem referendarza z 3 listopada 2010 roku oddalono

wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych , ale tylko w zakresie „ żądań ochrony praw niemajątkowych ” , to jest roszczeń o ustalenie wymienionych w uzasadnieniu tego orzeczenia . Na skutek skargi powoda Sąd Okręgowy w Gdańsku , postanowieniem z dnia 16 grudnia 2010 roku , utrzymał w mocy postanowienie referendarza . W tym samym dniu zarządzono wyłączenie do odrębnego rozpoznania jednego z żądań wymienionych w pozwie z 31 sierpnia 2010 roku - roszczenia o zapłatę kwoty 4.000 zł. W takim stanie rzeczy zainicjowano postępowanie I C (...) , w którym powód dokonał przekształceń przedmiotowych powództwa , a następnie , w dniu 6 lutego 2012 roku , postanowiono o odrzuceniu pozwu . Nie rozpoznano jednak wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych , bowiem rozstrzygnięcie zapadło uprzednio odnośnie kosztów sądowych w związku z roszczeniami o ustalenie siłą rzeczy nie mogło dotyczyć powództwa o zapłatę .

Zgodnie z normą art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. sąd odrzuca zażalenie , między innymi wówczas , gdy nie zostało ono opłacone . Powinność ta nie spoczywa jednak na stronie , która została zwolniona od kosztów sądowych lub zgłosiła wniosek o zwolnienie od tych kosztów . Taki wniosek zawarty w pozwie zasadniczo wstrzymuje bieg postępowania (tak art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - tekst jednolity z 2010 roku Dziennik Ustaw Numer 90 pozycja 594) .

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny , na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., uchylił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II zaskarżonego postanowienia .